

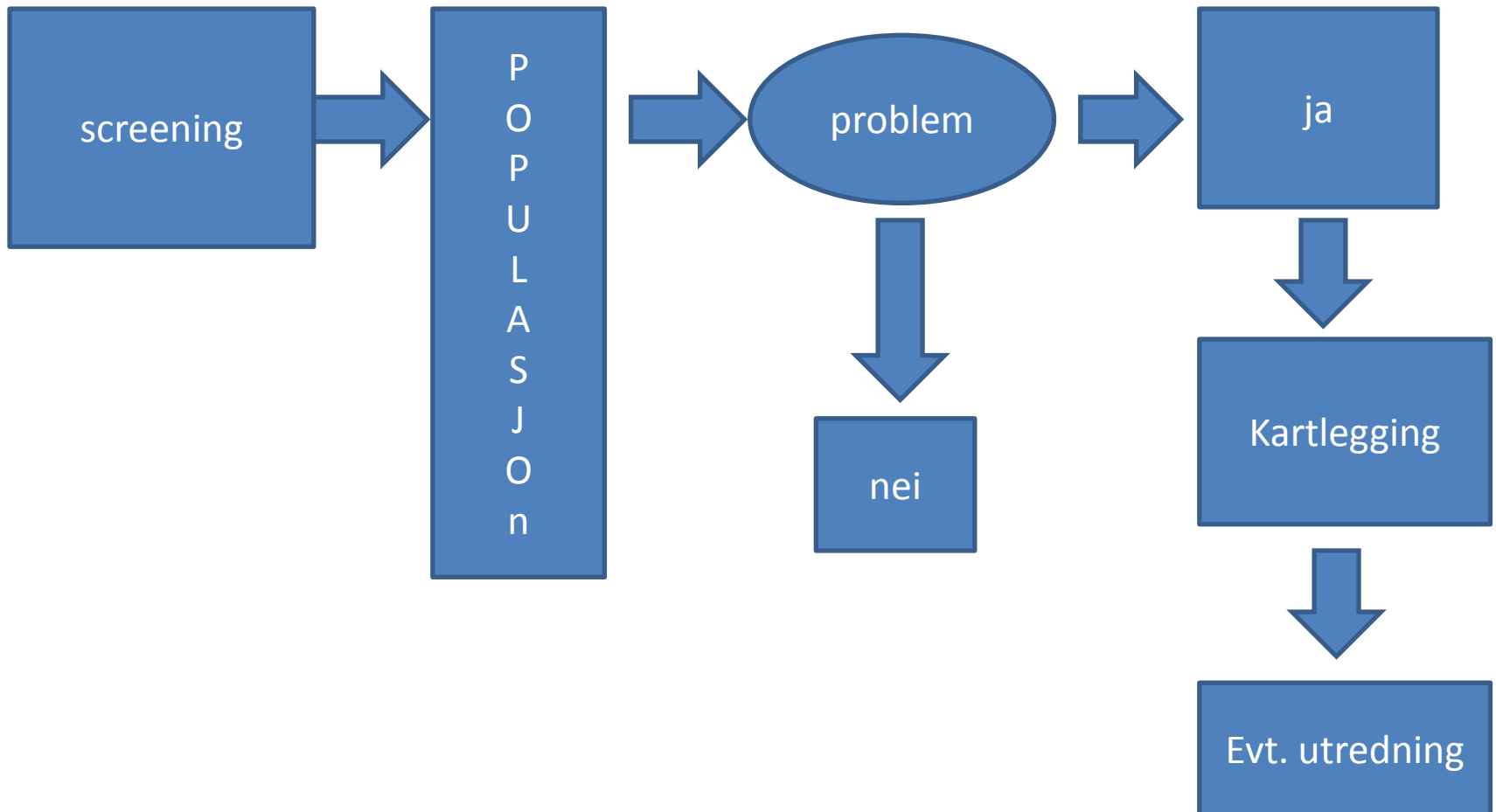
Screening, metoder og instrumententer

Rune Tore Strøm

15.09.2015

Hva er screening?

- Screening er en test i forhold til om det er et problem for en gruppe.

Ulike materiale

- Biologiske prøver
 - Blodprøver
 - Urinprøver
 - Celleprøver
 - Hår og negler
 - Rtg/CT
- Pasientens svar på spørreskjema
 - Selvutfylling
 - Intervju

Hvilken nytte av screening test

Egenskaper ved testen

- Sensitivitet
- Spesifisitet
- Reliabilitet

Populasjon / situasjon testen brukes i

- Sannsynligheten for at funnet er reelt
- Kan testen avdekke noe det kliniske blick ikke fanger opp

Hvordan påvirker testen pasient/behandler:

- Skaper avstand
- Skaper trygghet
- Testen som en intervensjon

Ulike test områder

- Screening for psykiske symptomer
- Screening for rusmiddelbruk

Snakk om rus

- [Kartleggingsverktøy](#)
- [Alkoholenhetskalkulator](#)
- [Videoteket](#)
- [Samtalehuset](#)
- [Læringssafari](#)
- [Om Snakkomrus](#)
- Kartleggingsverktøy
- **AUDITGuide**
- **AUDIT** er et selvrapporteringskjema for identifisering av problemer med alkohol. Skjemaet inneholder 10 spørsmål.
- **AUDIT-C**
- **AUDIT-C** er et selvrapporteringskjema som brukes for å identifisere risikokonsum av alkohol og/eller drikking som kan utvikles til misbruk og avhengighet. Skjemaet inneholder 3 spørsmål.
- **DUDITGuide**
- **DUDIT** er et selvrapporteringskjema for identifisering av problemer med narkotiske stoffer og/eller legemidler. Skjemaet inneholder 11 spørsmål.
- **DUDIT-EGuide**
- **DUDIT-E** er et fordypningskjema for personer som har et identifisert problem med narkotiske stoffer og/eller legemidler. Skjemaet inneholder 54 spørsmål.
- **Alcohol-EGuide**
- **Alcohol-E** er et fordypningskjema for personer som har et identifisert problem med alkohol. Skjemaet inneholder 52 spørsmål.
- **TWEAKGuide**
- **TWEAK** er et selvrapporteringskjema for kartlegging av alkoholbruk hos gravide kvinner. Skjemaet inneholder 8 spørsmål.
- **CAGE**
- **CAGE** er et selvrapporteringskjema for å identifisere problemfylt bruk av alkohol. Skjemaet inneholder 4 spørsmål.
- **SCL-10**
- **SCL-10** er et selvrapporteringskjema for å identifisere psykiske plager siste sju dager. Skjemaet inneholder 10 utsagn.
- **Utskrifter**
- Her kan du laste ned/skrive ut alle skjemaene som er tilgjengelige i kartleggingsverktøyene.
- På denne siden finner man en oversikt over alle de elektroniske verktøyene. AUDIT, AUDIT-C, CAGE, Alcohol-E, DUDIT, DUDIT-E og TWEAK er verktøy for å kartlegge bruken av alkohol og andre rusmidler som grunnlag for samtaler. Oversikten inneholder også SCL-10 som er et verktøy for å kartlegge opplevde symptomer på psykisk stress siste 7 dager.
- De elektroniske versjonene gjør det mulig å besvare spørsmålene på skjerm, få beregnet skåren automatisk og resultatene presentert. Det er mulig å lagre dataene i skjemaene for så å kunne hente dem inn igjen senere (gjelder ikke Apple/iOS-enheter). De utfylte skjemaene og scoringsresultatene kan skrives ut på papir. Man finner også papirversjon av skjemaene for nedlasting i PDF-format. Det anbefales at disse funksjonene gjøres via pc for å redusere datatekniske problemer.
-
- Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse
2012-2015
Fagansvarlig: [Lars Lien](#)
[Personvernerklæring](#)

Screening for alkoholproblemer

- Følgende instrumenter er vanlige:
 - CAGE
 - AUDIT
 - TWEAK

TWEAK

Tolerance, Worries, Eye-opener, Amnesia og C(K)ut down.

Skjemaet er oversatt av dr. med Astrid Alvik og dr. psychol Torill Ueland etter tillatelse fra Marcia Russell.

Alder:

Dato:

**Vi ber deg svare på følgende spørsmål.
Vennligst kryss av / svar på hver linje.**

Hvor mange glass alkohol (alkoholenheter) kan du drikke før du begynner å merke de første effektene av det?

Ja

Nei

Har nære venner eller slektninger bekymret seg eller kløget på alkoholbruken din i løpet av det siste året?

Tar du noen ganger et glass alkohol om morgenen når du står opp?

Har det hendt, etter at du har drukket alkohol, at en venn eller et famillemedlem har fortalt deg om ting du har sagt eller gjort som du ikke kunne huske?

Føler du noen ganger behov for å redusere alkoholforbruket ditt?

Omtrent hvor ofte har du drukket alkohol?

4 ganger i uken eller oftere

2-3 ganger i uken

2-4 ganger i måned

Månedlig eller sjeldnere

Aldri

Siste år før du ble gravid

Etter du ble gravid

Hvor mange glass (alkoholenheter) drakk / drikker du en typisk dag når du drikker alkohol?

10 eller flere

7-9

5-6

3-4

1-2

Færre enn 1

Drikker ingenting

Siste år før du ble gravid

Etter du ble gravid

Omtrent hvor ofte har du drukket 4 glass (alkoholenheter) eller mer på en dag?

Daglig eller nesten hver dag

En gang i uken

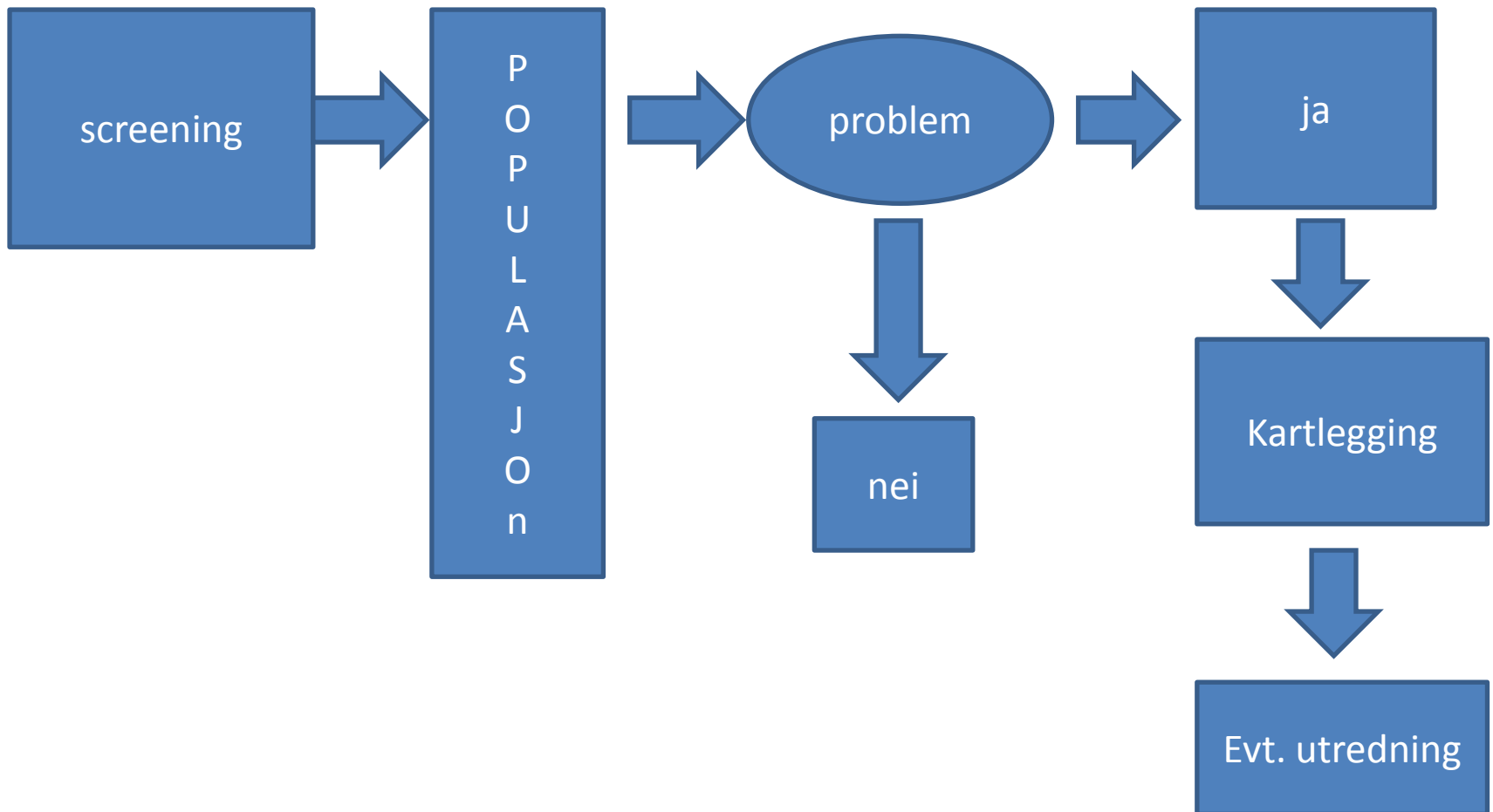
En gang i måneden

Sjeldnere enn månedlig

Aldri

Siste år før du ble gravid

Etter du ble gravid

CAGE

CAGE

Cut down **A**nnoyed **G**uilty og **E**ye opener

Mann Kvinne

Alder:

Dato:

Ja

Nei

1 Har du noen gang tenkt at du burde drikke mindre?

2 Har du blitt irritert over at andre har kritisert drikkevanene dine?

3 Har du noen gang hatt skyldfølelse på grunn av alkoholbruken din?

4 Har det noen gang hent at du har startet dagen med å drikke alkohol for å roe nervene eller bli kvitt bakrusen?

AUDIT

- Alcohol use disorder test
- 10 spørsmål
 - Testet ut i en rekke sammenhenger
 - Sensitivitet 92 %
 - Spesifisitet 94 %
- Består av 3 deler:
 - Forbruk
 - Avhengighet
 - Skader

Box 2

Domains and Item Content of the AUDIT

Domains	Question Number	Item Content
Hazardous Alcohol Use	1	Frequency of drinking
	2	Typical quantity
	3	Frequency of heavy drinking
Dependence Symptoms	4	Impaired control over drinking
	5	Increased salience of drinking
	6	Morning drinking
Harmful Alcohol Use	7	Guilt after drinking
	8	Blackouts
	9	Alcohol-related injuries
	10	Others concerned about drinking

AUDIT

- AUDIT – C
 - 3 første spørsmålene
 - Handler om alkohol inntak
 - Kan brukes separat som en første screening
 - Ikke nødvendig å gå videre dersom
 - < 3 for kvinner
 - < 4 for menn

AUDIT

Her er noen spørsmål om alkohol.

Vi er takknemlige om du svarer så grundig og ærlig som mulig ved å markere det alternativ som gjelder for deg.

Kjønn:	☐ Mann	☐ Kvinne	Alder:	<input type="text"/>	Dato:	<input type="text"/>
1	Hvor ofte drikker du alkohol? Se liste over alkoholenheter	Aldri	1 gang i måneden eller sjeldnere	2-4 ganger i måneden	2-3 ganger i uken	4 ganger i uken eller mer
2	Hvor mange alkoholenheter tar du på en 'typisk' drikkedag?	1-2	3-4	5-6	7-9	10 eller flere
3	Hvor ofte drikker du seks alkoholenheter eller mer?	Aldri	Sjelden	Noen ganger i måneden	Noen ganger i uken	Nesten daglig
4	Hvor ofte i løpet av siste året var du ikke i stand til å stoppe å drikke etter at du hadde begynt?	Aldri	Sjelden	Noen ganger i måneden	Noen ganger i uken	Nesten daglig
5	Hvor ofte i løpet av siste året unnlot du å gjøre ting du skulle ha gjort pga. drikking?	Aldri	Sjelden	Noen ganger i måneden	Noen ganger i uken	Nesten daglig
6	Hvor ofte starter du dagen din med alkohol?	Aldri	Sjelden	Noen ganger i måneden	Noen ganger i uken	Nesten daglig
7	Hvor ofte i løpet av det siste året har du hatt skyldfølelse pga. drikking?	Aldri	Sjelden	Noen ganger i måneden	Noen ganger i uken	Nesten daglig
8	Hvor ofte i løpet av det siste året har det vært umulig å huske hva som hendte kvelden før pga drikking?	Aldri	Sjelden	Noen ganger i måneden	Noen ganger i uken	Nesten daglig
9	Har du eller andre blitt skadet som følge av at du har drukket?	Nei		Ja, men ikke i løpet av det siste året		Ja, i løpet av det siste året
10	Har en slektning, venn eller lege bekymret seg over drikkingen din, eller antydnet at du bør redusere?	Nei		Ja, men ikke i løpet av det siste året		Ja, i løpet av det siste året

DUDIT

 ☐ Mann ☐ Kvinne		Alder <input type="text"/>			
1. Hvor ofte bruker du andre stoff enn alkohol? (Se listen over stoff på baksiden.)	Aldri ☐	1 gang i måneden eller sjeldnere ☐	2-4 ganger i måneden ☐	2-3 ganger i uken ☐	4 ganger i uken eller mer ☐
2. Bruker du flere enn ett stoff ved ett og samme tilfelle?	Aldri ☐	1 gang i måneden eller sjeldnere ☐	2-4 ganger i måneden ☐	2-3 ganger i uken ☐	4 ganger i uken eller mer ☐
3. Hvor mange ganger i løpet av en typisk dag tar du stoff, når du tar stoff?	0 ☐	1 - 2 ☐	3 - 4 ☐	5 - 6 ☐	7 eller flere ☐
4. Hvor ofte blir du kraftig påvirket av stoff?	Aldri ☐	Sjeldnere enn en gang i måneden ☐	Hver måned ☐	Hver uke ☐	Daglig eller nesten hver dag ☐
5. Har du det siste året opplevd at lengselen etter stoff har vært så sterk at du ikke kunne stå i mot?	Aldri ☐	Sjeldnere enn en gang i måneden ☐	Hver måned ☐	Hver uke ☐	Daglig eller nesten hver dag ☐
6. Har det hendt at du i løpet av det siste året ikke kunne slutte å ta stoff når du først hadde begynt?	Aldri ☐	Sjeldnere enn en gang i måneden ☐	Hver måned ☐	Hver uke ☐	Daglig eller nesten hver dag ☐

DUDIT

7. Hvor ofte i løpet av det siste året har du tatt stoff og så latt være å gjøre noe som du burde ha gjort?	Aldri ☐	Sjeldnere enn en gang i måneden ☐	Hver måned ☐	Hver uke ☐	Daglig eller nesten hver dag ☐
8. Hvor ofte i løpet av det siste året har du hatt behov for å starte dagen med å ta stoff etter stort stoffinntak dagen før?	Aldri ☐	Sjeldnere enn en gang i måneden ☐	Hver måned ☐	Hver uke ☐	Daglig eller nesten hver dag ☐
9. Hvor ofte i løpet av det siste året har du hatt skyldfølelse eller dårlig samvittighet fordi du har brukt stoff?	Aldri ☐	Sjeldnere enn en gang i måneden ☐	Hver måned ☐	Hver uke ☐	Daglig eller nesten hver dag ☐
10. Har du eller noen andre blitt skadet (psykisk eller fysisk) på grunn av din bruk av stoff?	Nei ☐	Ja, men ikke i løpet av det siste året ☐		Ja, i løpet av det siste året ☐	
11. Har en slektning eller venn, lege eller sykepleier, eller noen andre vært urolige for din bruk av stoff, eller sagt til deg at du bør slutte med stoff?	Nei ☐	Ja, men ikke i løpet av det siste året ☐		Ja, i løpet av det siste året ☐	

Snu arket for å se listen over stoff

Dudit

- 11 spørsmål max skåre 44 poeng
- 6 poeng indikerer rusproblem for menn
- 2 poeng for kvinner

- 25 poeng indikerer avhengighets diagnose
 - Sensitivitet på 90%
 - Spesifisitet på 78 % DSM IV
 - Spesifisitet på 88 % ICD 10